Brassó, 1891. VII. évfolyam, 56-ik szám. Csütörtök, november 12.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

Hirdetések fölvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekné kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. WEISS KONRÁCZ.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadóhivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Az orosz baisse Párisban.

Dreyfus franczia képviselő rendkivül aggódik a nagy árfolyamesés miatt, melyet az orosz érdekek szenvedtek a párisi tőzsdén a nagy kölcsön megkötése óta és agodalmában interpellální akarja a pénzügyminisztert, vajjon szándékszik-e kipuhatolni s törvényes uton megfenyiteni e baisse okozóját?

A dolog ugy hangzik, mint valami farsangi tréfa, de Dreyfus ur gyakran tetszik ösmagának ily nevetséges szerepekben, a legkomolyabb képpel állván a világ elé.

Azt kellene hinnünk, hogy egy franczia parlamentarennek nincs arra szüksége, hogy pénzügyminiszterénél kelljen tudakozódnia.

Mi, kik Franczia ország on kivül élünk, de az ottani viszonyokat figyelemmel kisérjük, egy pillanatig sem voltunk bomlyban az orosz állampapirok elértékteleneédésének okaira nézve, sőt képesek voltunk az értékcsökkenés kezdetének időpontját, a franczia-orosz viszony elfogulatlan mérlegelése folytán, pontosan kiszámitani, mint pl. a csillagász könnyen elöremondja másodpercznyi pontosággal a nap és a hold elsöttetülését.

A francziák oly nép, melynél jobban egy nép sem érti a nagyszerű effektusok elöidézését a mise-en-scéne-ben Ezt az ügyességüket ép oly művészettel bizonyitják a drámában, mint a politikában.

Csoda-e tehát, ha a kronstadti spektákulum ugy lett kiállitva, hogy inszczenálásának Francziaországban példátlan hatást kelle gyakorolnia?

A finn tengerőböltől a lelkesedésnek fluiduma ömlött a Szajna partjához, a francziák temperamentumos kedélye megguyladt s ugyszólván egy éjszaka alatt átváltozott a köztársaság egy bálványtemplommá, melyben czer oltáron hódolnak az orosz rajongás bálványának. Hogy a revanche-szme volt az, a mi mindezt létrehozta, abban józanon nem lehetett kétkedni.

De ép oly kevéssé volt kétséges az, hogy a czár sem most, sem a közel jövőben nem lehet abban a helyzetben, hogy teljesithesse ama várakozásokat, melyeket franczia részről fuztek rokonszenvéhez és ennek Kronstadtban történt ünnepélyes nyilvánításához

Mert mindenekelőtt Oroszország soha sem csinál érzelmi politikát, hanem mindig arra szoritkozik, hogy érvényesitse legsajátabb érdekeit; abban pedig, hogy Franczia ország visszakapja Elszászt s Lotharingiát, teljességgel nincs érdekelve Oroszország, valamint a nyugati ügyek csak közvetve érintik a czári birodalmat, miután tulajdonképeni európai érdekköre csupán a Keletre utalja öt.

Továbbá a czári birodalom ma kevésbbé képes mint valaha, még a saját érdekeeit is — idegenről nem is szólva — háborut viselni, mert belsejében vallási szétbomlás, politikai revolucció által van meglátogatva s ezenkivül az idei éhinség évekre megbénitotta az orosz hedkészültséget. A mai viszonyok közt Oroszország adjon hálát az Istennek, hogy öt nem támadják meg kivülről; arra, hogy a saját kezére tegyen hadszerü lépést, vagy más által engedje magát háboruba bonyolitatni, gondolni sem lehet.

Mindenki tudja, a kinek megvan az öt érzéke, hogy igy van, — de a francziák Kronstadt folytán beszáminthatatlanuló álláspontba jutottak.

Vérmesek lévén, azt hitték, hogy most már csak hizelegniök kell a czárnak és az orosz kard magától kirepül hüvelyéből Elszász-Lotharingiáért. Innen a tuláradó hálaérzet, mely a Vogeseken túl sürgönyökben s feliratokban a czárhoz, átutazó orosz nagyherczegek számára rendezett ovácziókban tolakodóan osztentativ módon nyilvánult.

S mi történt tovább?

Az orosz urak jól tudva, hogy a francziák öröm- mámorára hamar következik a katzenjammer, siettek a köztársaság iránti bensőségükből, a mily gyorsan csak lehet, kütni a képzelhető legnagyobb profitot.

Megtették a lépést ama nemzetközi megállapodások átkuszására, melyek a Dardanellák semlegességét garantirozták; tették abban a tudatban, hogy ha végsőre kerülne, Francziaország tüskéu-bokron keresztül velük menne. Mikor ez megvolt, pénzt pumpoltak ujsütetü barátaiktól. De e bölcsen óvakodtak, a kölcsönt az orosz nép milliói sujtó inséggel indokolni.

Az irgalom ugyanis nem alkalmas rugó a franczia chauvinismus megiuditására, s megadóztatására. Ezért hirdették, hogy hadi kölcsönről van szó, fegyverkezésre és stratégiai vasutak épitésére. És sikerült az operáció.

A nagy tőke nem engedte ugyan elámittatni magát, de a kis tőkés kivette pénzét a takarékpénztárból és sietett aláirni

Igy nagynehezen el lett helyezve a kölcsön. Ez hetek előtt volt. És most érezteti magát Francziaországban a visszahatás.

Lassanként dereng a jobb belátás. „Lénzt adtunk az oroszoknak, megnyitottuk nekik a Dardanellákat; és mit kaptunk ezekért? Üres szavakat, mást semmit! — mondják a francziák.

A kis tőkés kezdi bánni, hogy orosz kölcsönre adta pénzét s piaczra dobja ismét annak czimleteit. Orosz értékekben erős kinálat folyik, mi csak nehezen akad elfogadásra.

A francziák kezdenek nem bizni az o rosz barátságnak az ó czéljaikra szolgáló hasznos voltában.

Látja, Dreyfus ur: ez az oka az orosz értékek árhanyatlásának a párisi tőzsdén!

Kulcsár uram haragszik.

(Rajz.)

— A „Brassó" eredeti tárczája. —

Mit a classikus hősköltemények lovagjai! Mit Bayard, s a kerek asztal vitézének cselekedetei, vagy a keresztes lovagok bizánczdöngető vivásai! Ahhoz képest, a mikor Kulcsár uram dühös, csak szegényes karikaturák azok, minden zörgő pánczélzat, csatogó vértekkel és suhogó pallosokkal egyetemben.

Könnyű is vitézkedni a szaracznékkal, görögökkel, s arab hitetlen kutyákkal, de Kulcsár a rettenetes, az különb az ó haragjában, hazafiui bánatában és kortes időszaki reszkedhetnékemjében.

Azt kell csodálni szemlélni. Ahol ni, ott jön befelé a Csekefalvi utczán, a kék sirting surcza felkötve ötyog a jobb csipője mellett, hogy villogengető járás sa szabadabb legyen; az asztalos- liniava nagyot-nagyot üt a czizmaszárra, s az egyet csattan a linióté s egyet a lábszárátó, melyen totyogva lötyög bőségének okából.

Az ábrázatja, a gunyos, tudákos hitetlenség és hazafiui elbusultság emez ékes hirdetője, messzire világol, s szemére rá van csapva a simléderes sapikó bőrellenzője, a mi alól kémlelve pislognak elé „lelkének ablakai." Mondhatnám még egyszer, hogy szemei, de az igen egy profánus dolog. Szeme minden rossz fuser asztalosnak van, ha csak vakon nem született, a mi pedig mi felénk eddig meg nem történt.

De ő csak jön befelébb. Hogy igen!

A czöllstok pálcza nyolczad rétegekbe tüve, s sarkán sárga rézzel megvasalva ott ékeskedik a zsebben, — oldalt a kötényen, onnan ki-kilógva.

Az a czöllstock! ha ő azzal koporsó méretket vehetne most az egész világra! De legeslegelőbb a főszolgabiróra, a választási elnökre, a tanfelügyelőre, de legeslegjinkább a szent-ábrániakra, gagyiakra, és csekefalviakra. A kik nyilván eladták a hazát.

Megválasztottak egy grófot! Csak azért, mert gróf. mert gazdag. A kinek Szenttel kezdődik a neve, s mégis szentségtelenül a kormánypártra állott.

Vége a magyarnak; oda a világ! a hazafiság, a becsület!

Mi lesz belőlünk, ha a Nyikó, Kukulló mejéke is pecsovitz lett!

Hiszen nem azt csudálja az elbusult Kulcsár, hogy a bárónk és a szolgabirónk csinálta ezt a dolgot, mert az, a mióta kibopott a postamesterségből, csak az ordóiból, meg a szolgálatából él, s mert emez ellensége a balpárti jelöltnek! . . . De azt, hogy a nép, a magyar, igy eladja magát!

S miért! oh halld meg Árpád! turóért és sajtért. Ezt kaptak választási lakomára! — . . . Ha legalább mint Atilla hunussai, vagy a hetumogerek kanczatejért teszik! A mi legalább régi módi, magyaros koszt lett volna! . . . . .

Hitrány kóficz világ, a mely már elfe lejtettie 48-at, a szomoru nótákat, a rabsá gokat! Elfeledjetek az elnyomást, a zörgő lánczokat, hős nótákat, nemzeti kétségbeesést.

Hogy igen!

Mely eljön befelé a székvárosba, de csak szaporán lesszavaz, veszi a sallariumot. nyakába hányja az ennivalót, s rohan vissza szántani, vetni, farni, faragni és dolgozni.

Hogy még csak egy koszerü iváss se le gyen! Hogy még csak a fejét se verjék be senkinek, a miért lehetne perelni a felekkel, tanukkal bus napokon inni, felebbezni, peticzióket kérni.

Ejh ha! nem érdemes már még csak ha zafinak is lenni!

Lám, Éltetőt, pedig disze a mészárosoknak, addig büdöjik, itt is, ott is, mig ö is már tántorogni kezd. Inog vagy a hazafiság, vagy a jövedelme.

Lám, az öreg Kövendi, pedig az még Helfi Náczit is ösmeri (egy kártyatartó kalulyát készitett neki remekbe) s az asztalosczéh atyamestere lenne, már az is csak gyengén-gyengén busul a haziért, s Kossuth Lajost csak elvétve élteti!

A többiről pedig ne is szóljunk: egyik adószedő lett a faluban, s beállott pecsovitsnak, másikra rájöszettek s befogta a száját, a másik ismét nem fizette az adót s nincs vótuma!

Nincs már több igazi magyar a világon, csak: a Kulcsár uram, meg a Honvéd Márton!

Kulcsár ezen, Márton pedig a más világon, a hova előre ment megjelentení Battyánynak a tizenháromnak, hogy miscoda világ lett ide lenn azótát! fogva...

No, de ott jönnek ni! A győztesek. Csak ugy éljenzik a követjüket.

Elől az öreg Szalontai, utána Sófalvi a lobogóval, s aztán a többiek.

Bizony kevesen vannak, de vannak; — nem nagyon örvendenek, do győztek, nem is részegek, de annál rendesebb sorban járnak.

A czigány is rángat valami nótát, a mi sem nem bús, sem nem gyujtó, Ezeknek olyan nótá kell.

Ni, ni, ott közbül a sokaság között lépeget, nagy kényes komolysággal Nagy Ferencz uram, rátartó tudattal czipelve a választási protokolumot. Most mennek felديkezniök a követjüket.

Kulcsár csak lenyomja a sapkaját meg jobban, megveti a lábait, szétnéz elbusult ábrázatos képpel a jövevényekre s rátámad azokra:

— Egyen meg a fenyő! Te sok uj magyar! . . . Te sok Pecsovics nép! . . .

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

czélra kiáznani és pedig fölög azért, mert kimutathatni vélik, hogy ebben a kérdésben a magyar delegáczió többsége megváltoztatta és pedig a mint tók mondják, retrograd irányban változtatta meg elsőbbi ezelőtt elfogalt helyes álláspontjat.

A király Gödöllőn, vasárnap, f. hó 8-án délután 3 órakor hosszabb kihallgatason fogadta Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt.

A közös külügyminisztérium a betöltendő osztálytanácsi állásra hír szerint Czirásky Béla gróf udvari tanácsos fog kinevezteni.

Milanói tudósítások szerint Rudini miniszterelnök beszédének vitáin röviden a következőkben foglalható össze: A költségvetés egységessé lón; az egyensuly teljesen helyre van állítva, sőt egy kis fölöslege is van; új kölcsönök folyamodni nem kell. A kormány egyáltalán nem szándékozik a bizosítéki törvényeken bárminemű módositast tenni. Olaszország minden befolyasát érvényesíteni fogja, hogy a békét erősítse. A miniszter kezeskedik arról, hogy a szovaréinek nagy mérékletéi vannak éltelve. Olaszország megujitotta a hármas szövetséget, hogy szilárdítsa a jelenlegi állapotot, mely alkalmas arra, hogy teljesszer az erőgyüjtés politikáját. Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal fentartoztak és megerősítettik az érdekek szolidaritását és oly nézetek közösségét, melyek tartós nyomokat fognak hátrahagyni. A miniszterelnök ezután kiterjeszkedett az Angolországhoz, Franczia ország hoz való viszonyra, továbbá azt mondotta, hogy Olaszország jó viszonya Oroszországhoz a közvéleményben az utóbbi időben a bizton ság és a béke érzét keltette.

Pro domo.

Mi tárés-tagadás, én e sorok fölé egyebet is irhattam volna, mint saját szennyesenket kell mosnom. De legyen kissé szépítve a dolog és ne tünjenek fel e sorok már a czím nagy hangzása alttal.

Megtörtént dologgal állunk szemben és a következményeket ám vonják le azok, kiket illet.

E lapok t. szerkesztősége teljesen elhallgatta a brassói magyar dalárda utolsó estélyén történtekét és nagyon dicséretes objektivitással foglalkozott „Referens" a dalárdai estélyivel. A „Kr. Ztg." is elnémíttatott szives közbenjárás folytán. Ma azonban akut kérdéssé vált a történt esemény és mesze kiható a következmények.

Hallgatni többé a legjobb akarat mellett sem lehet. E lapok a közügyek szolgálatában állanak és így ki volna kompetensebb a pártoló tagokat informálni, ha nem a „Brassó" — a mi Brassónk.

A tényállás ez: A brassói magyar dalárda november 7-én dalestélyt rendezett. A műsoron volt fórfiak, vegyes kar, női kar, női magánének és magán hármas. A „Central" nagy termének minden czuga megtelt. A műsor egyik számát egy német és egy magyar női magánének képezte. Ugyane nő a magán hármasban is részt vett.

A nő egy más városból jött Brassóba. Rokonai magyarok, ő maga német ajkú. Kitünő énekes. Feljáinlottak rokonai a dalárdának a műsor kiegészítésére.

A dalárda összes működő tagjai örömmel vetődé a hírt, hogy egy nő magánénekes is lesz a műsorban. A próbák folytak. Halottuk a nőt a próbákon, szivesen vettük közreműködését.

Az estély bekövetkezett.

Hire eltérjedt és a ház zsufolva volt. A nő fellép a pódiumra, megkezdi Mendelssohnnak egy kedves dalát, melyet magyar szövegri visszadni ugy, mint azt egy Mendelssohnária megköveteli, nem lehet.

A dal elhangzik és a szünő tapsok közt egy fütty hasítja át a levegőt.

A működelő nő a tapsviharban és a neki a dalárda részéről nyujtott gyönyörü csokor hatása alatt a fittyet nem hallja, de hallja azt a nagy közönség és ezek közöt több idegen ajku vendég és fölog a dalárda által meghivott német társegyletek jelenvolt kiküldöttei és a helyi német lap kiküldött tudósítója.

A dalárda elnöke, élve háziuri jogával, kutatja a fütty légberepítőjét és dr. Zakariás Jánosa bassói lakos ügyvédjelolt kijelenti, hogy ő fittyölt.

Egy le nem irható pánik fogja el a jelenlévőket és ezek között persze nemcsak a magyarság jelenvolt elite-jét, hanem az öszszes vendégeket. fölog pedig a működelő kisasszony számos előkelő rokonait. A kisasszony is bizonyos zavarban volt, habár ő allitólag nem hallotta a fittyöt.

A közönség tombol, ujrázik, demonstrative hivja a kisasszonyt és ez meglepetésében maga sem tudá, mi készül. Denique a szünni nem akaró tapsviharnak engedve fellép, énekel, remeg. a közönség pedig figyelemmel hallgatja.

A k. a. végez, a közönség ismét tombol, a satisfactió meg van adva, de a fütty minden ember fülében csesng.

Ilyen valami Brassó ódon falai között még soha sem történt, pedig a dalárdai estélyeken nem egyszer lépett fel német dalban működelő és a dalárda leváltárában a magyarországi dalegyletek által beköldött meghivókon sokszor fordulnak elő német dalok — előadva működelők által.

A műsor befejeztetik, táncra perdül a fiatalság, rugja virráttig, de a fütty még mindig visit. Nagyon természetes, a dalárda elnöke másnapra összehivja a választmányt. A ki fittyölt, maga is választmányi tag.

A dalárda elnöke a tett elkövetőjének kizárását javasolja és a szavazásnál — védbeszéd stb. elhangzása után — a vál. tagok töbsége nemmel szavaz. Tehát nem fogadtatik el az elnöki inditvány, hanem sanctionáltatik a fütty és dr. Zakariás János ur meleg szavak

Hát ilyen a magyar, te turós népség, sajtos vitézség! . . . No hát csak menjek. Van követek. Van egy Szent! . . . De azt a másik szentet a külföldön oltan elfelejtettétek, a ki nektek akotmányt, választást adott. Rosszul tette, hogy adott, hogy mártirnak állott ilyen nemzetért . . . . Adta volna inkább a feleségeteknek, azok jobban tudnak bánni a szóval is, a szavazattal is. — Ti még csak nem is szóltok, csak szavaztok! . . . Hogy egy szóat: két kilo turó, meg egy sajt! . . . . No drága követetek van. Olyan én is tudok lenni. De nem kell. Eltagadom, hogy itteneg vagyok polgár, Olyanok vagytok szirbon is, vérben is, magyarságban is, mint a . . . savó! Az való nektek! . . . . Eredjetek, de azt a zászlót tegyétek le, vegyetek sárgát-feketét helyébe.

Ilyen népnek az kell. — Hogy a menydörgös mennykő legyen a muszikásotok. Hogy igen! . . . .

Azok pedig mennek, ki vihogva, ki pirónkodva, s elvesznek valamerre az alszeg felé.

A megsértett Kulcsár, ki igazságot tett a megsértett jognak, a letiprott szabadságnak, s a veszni indult magyar hazafiságnak, léptetve megfordítja „testi miveltának intézó gépét", (a hogy a lábait szokja nevezni) s megy.

Csak valami kárt ne tenne emberben, állatban, házakban, vagy valamiben. Mert az ilyen büban, keserüségben könnyen történik valami nagy veszedelem!

Mert az ilyen elárvult kedély mégtud vezet istení és világi tekintélyt, megvet grótot, bárót, szolgabirót és választási computust.

Az ám. Be is megy Rákhoz, a szandarné koresmájába; több rendbeli borokat és üvegeket rendelvén. Menten megrakatja oit az asztalt, de nagy móddal minden élettszükségessel.

Kerül is csak nagyhamar még társ is oda. Egyik innen, másik túlnan közrefogják Kulcsár uramat, a rettenetest, s nyakának keményen.

Mire már a megtartott diktió, s más erkölcsi dögönyözésből szabadulva, jön lefelé a frekventia, akkor már Kulcsár uram felvérre kapta magát az ivőban.

„Eljen Garibaldi! Eljen a magyar!"

S vágdossa ki az üvegeket az árulók ökle, hogy az csupa csuda és ijedelem! . . .

Ma ki ne kössön Kulcsárral senki, azt mondom, ha nem akarja, hogy az ábrázatját keszkenőbe puhitgatva vigye magával!

Timon Sándor.

ban köszöni meg a választmány többségének ama szivességét, hogy neki igazat adott.

Erre az elnök leköszön, utána kilép nyomban az egyletből az első tenorista, több szintén nélkülözhetlen tag kilépését kilátásba helyezi és vége a választmányi ülésnek.

Ma tehát ott vagyunk, hol voltunk, mikor Kilyényi Endre volt elnök árván hagyta itt a dalárdát.

Nincs vezetője, nincs elnöke. Pedig ha Kilyényi lelkes dalár és buzgó elnök volt, akkor Rombauer Emil föreskiskolai igazgató ur a dalárdának disze és ép oly lelkes és buzgó elnöke volt.

Tény, hogy néhány hó óta — előttem ismeretlen okokból — távol tartotta magát a dalárdától, de az 5 szellemében vezette a dalárdát a szintén buzgó, lelkes és önfeláldozó alelnök, Józsa Mihály. Es ha ujabban volt elnök személyesen nem is vett részt az utolsó próbákon, tudta, hogy erős kézben van a vezetés az alelnök alatt is. Es ma egy szép és sikerüli, majdnem lelolyt évi működés után a szálak meglazulva, az egylet szétszálalva van.

Ki fogja a fittyt következményeit hordani. Rombauer ur tapintatosan és önérzetesen járt el, midőn a határozat után nyomban lemondott; egyebet nem is tehetett.

De mi lesz most?

Még fülünkben van az elhangzott Rákóczy, még halljuk a tózes Normannok dalát és ma ravatalon fekszik Brassóban a magyar dal.

Mi lesz most?

Én erre választ nem adhatok. Még elképzelni sem tudom, mi fog történni.

Azonban leirtam az esetet röviden és tárgyilagosan.

Gondolkozzon a kérdés fölött minden brassói magyar ember, mert hogy a magyar dal most némuljon el, midőn "arra leginkább szükségünk van, és midőn a brassói magyar dalárda Szegvár óta — ugyszólván — országos hirre tett szert, azt nem engedhetjük. Videant consules!

Egy dalár.

Román lapszemle.

Rengeteg beleszeretett a „Gazeta" az ifju cseh ekbe; ujabb vezérczikket penditett róluk a vasárnapiban (223 sz.) Megiátogatta dr. Muresianu Aurél Prágában a cseh egyetemi ifjuság központját, a „Slávia," a hol mindegy fogadták. Megtanitottak oit azonnal a „Slávia" történetére. Erre ó sajnálkozását fejezte ki, hogy olyan sokat kell szenvednü a hu cseh nek az osztrák kormánytól, de ez a szenvedés csak bokréta a kalapon ahhoz képest, a mit a románoknak kell szenvedni a magyar kormánytól

Itt aztán elbeszéli, hogy miként árulkodott ó a magyarokra a cseh tesvérek előtt. Pl. hogy miként szüntették be Kolozsvárt az egyetemen a román Julia egyletet, és hogy miután ezt „Minerva" neven uj életre akarták bozni, a magyar kormány ezt sem engedte meg.

Azt igen bölcsen elhallgatta, hogy van a kolozsvári egyetemél olvasókör s hogy annak tagja lehet minden egyetemi hallgató. Azután elkeserogi, hogy Satu-mare — Nagyfalu — azaz hogy Szatmár vármegyében a románok egyletének alapszabályát a kormány nem erősitette meg.

Keserg a kisdedóvodai törvény ellen, melylyel a natiót ki akarjuk forgatni ilmbajából, nyelvéből. „Mi marad még igy érintetlenül attól a magyarszó ragadozó vadallattól, a mely az alkotmány báránybőrébe bujt bele?" Aztán panaszolja, hogy a románok a szarnokok által (a kik persze mi vagyunk) a haza ellenségeinek vannak nyilváníva és az 1852 iki sajtótörvény által, miniszteri rendeletekkel és fölspánj „ugy akarom"-mal féken tartva.

Nem igen látszik ezen kifakadásokból hogy az a fék vagy zabla nagyon szorítaná „Gazetát", mert ha szorítaná: igy nem irhatna azokról a despotákról.

A szatmári román nőknek olyan czifra komplimenteket vagott e czikk végén, hogy nemcsak a Galuczon tartózkodó erdélyi románok sürgönyöztek a gratulátak a szép szemü szatmári román nőknek, de bizonyosan ezek is meg fogják köszönni a „Gazetának" a pártfogást. Nem bánjuk. Mi csak azon bámulunk, hogy miként lehet valaki, a ki okos embernek tarja magát, ilyen archi ellenségre annak az állam nyelvének, a mely államnak ő is polgára.

Kenyérkeresete ez, vagy meggyőződés? Nem tudjuk, de sajnálni tudjuk.

A ki Románában igy irna az állam nyelve ellen, mi nem szeretnénk annak a bőrében lenni a bátusok miatt. Mi itt nebántuk, de sajnálkozunk felette.

Hát a „Telegr. Roman." mit vétett? Olyan mérges ma az is (114. sz.) mint valami kakaspulyka. Vetélkodik a „Gazetával", „Magyarországon nem lésher határt a román elem üldözése". Mi eléget figyelunk holjobbra, hol balra, de nem látjuk, hogy üldözik a szegény románokat. Te czigány, mondá az egykori fuhesu ur, ebben a levélben rákok is vannak! Ott vannak istálom? no hála legyen a devlának, hogy ott vannak! Szerinte alig van üldözés.

Azt mondjuk mi is: hála, hogy csak a papiron állanak azok az üldözések, t. i. a „Telegr. Roman" rosz papiroson, mert a valóságban csakugyan nem léteznek. Most végezte be Szebenben a gör.-kel. egyhaz az ó ószi egyetemes gyülését; ugyan ki bántotta őket, hogy tegyenek meg minden lehetőt egyház és iskolai ügyeik elvivtelére? Egyházikban! a román nyelvet használják, iskolájkban minden tantárgyat románul tanitanak, és mégis a „T. R" nem resteli azt irni, hogy nincs határa már annak a üldözésnek. Miben áll tehát ez az üldözés? Szerinte abban, hogy a románoknak kedveszőn hangzó törvényeket nem tisztelik. Ilyenek szerinte a nemzetiségi és az 1874. évi választási törvények.

Ez utóbbit épen a románok ellen készitették, hogy a megyei életben a románok ne vehessenek részt. Ezek és más drákói intézkedések, melyeket a magyar kormány alkotott, mind arra valók, hogy a két elem ne közelithessen egymáshoz." Milyen okos beszéd az!

Már hogyan ne közelednék egymáshoz akkor, ha a románok magyarul megtanulnak?

Próbálják csak meg s tapasztalni fogják, hogy a közeledés magától meg fog jöni.

Cz.

Hangverseny.

Nagy számu, a „Central" szálloda termét az utolsó helyig betöltő közönség jelenlétében folyt le tegnapelőtt kedden Mendelssohn Bartholdy hirszerzőjének, az „Elias"-nak előadása. A hangverseny rendező szász dalárda bizonyára meg lehet elégedve a közönség álltal tanusitott érdeklődéssel, és e tömeges pártfogás következtében bizonyára megmaradt tervbe vett szándékánál, hogy olyan nagyobb szabásu ének- és zenekari müvek előadását mint állandó intézmény városunkban is megbonositja, és évenként legalább egyszer ily előadással a felsőbb müvészetnek ezen ágát is müvelje. A szász dalárda több jeles solistával, tagjainak számával, élokon álló kittinó karmesterével, Lassel Rudolf urral csakugyan hivatva van, a mint az „Elias" előadásánál meggyőződhettünk, e magasra tüzött feladat megoldására.

A ki tudja, mily óriási nehézségekkel jár részint a sok szóló-szerepnek csak némileg is elfogadható betöltése, mennyi fáradságos próbát tételez fel ilyen nü, csak öszinte elismerésével fog adózni ezen oratoriumnak keddi sikerült előadásáért.

Mendelssohn ezen munkájának — mely tudvalevőleg a nagy mémet mester egyik legkiválóbb alkotása, s melyet ő először személyes vezetése alatt 1846-ban a birminghami zenetünepélyen bemutatott — szövege az ó-testamentumból van véve és 2 részből áll.

Az első rész zenei szempontból kiválóan alkalmas drámai mozzanatokkal bir; ilyen a nép sóvárgása esőért, Elias, a mint a meghalt gyermeket uj életre éberszti, a Bál papok és és Elias versengése és áldozata, a pogány papok megölése s vége a próféta imájára megeredő eső.

A második rész, mely Elias üldözteteset, kivonulását a pusztába, az Urnak megjelenését a Elias menybe vitelét dolgozza fel, bár a münek egy néhány hires részlete éppen oit fordul elő, mégis eltt az első rész valóztatosságtól és — különösen első hallásra — hosszadalmasságával némileg fáraszt ólagbat. Hogy ez is intenzivebb hatást tegyen,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

a művel behatóbb foglalkozást s ismételt meghallga tást kíván.

Az oratorium fényoldalát a számos karének képezi. Mindjárt az első, a zenekar által mesterileg előkészített s hatalmas D-moll accordtal kezdő kar, elementáris erővel festi a rendű Bál papok kara, melynek bizarr rézfuvolahangzser-kísérőtöbbel s a megeredt, áldásthozó esőt festő zárchorussal méltán letelt oly hirescékké.

A második, inkább elegikus jellegű részben is, többi ilyen kimagaló kar fordul elő; mindjárt elseje, mely az Istenhe vetett bizalomnak ad kifejezést, vagy az Ur megjelenését és később Elias mennyberitelét bámulatosan egyszerű és mégis oly jellemző hangfestéssel visszaadja, s végre a Megváltó eljövetelét s az Ur országának diczőségét hirdető hatalmas zár-fuga, méltán szorollatik Mendelssohn leggyönyörűbb alkotásai közé.

Teljes elismerés illeti a daleglytet éppen a nehéz karokban nyilvánuló lelkiismeretes tanulmányra való ennekért.

A szólisták közül első helyen meg kell emlitennünk Hinz urat, ki bár nem tulerőe de tisztaszólamu baritonjával és intelligens előadásával sikeresen megkinditott a terhes, de hatásos czimszerep nehézségeivel. Gyönyörűen énekelte többek között a 2-ik részben előforduló hires D-áriát, melyben Elias a világtól elhucsuzik s a puszátba vonul. Hasonlóan megérdemelt elismerésre találtak Hiemesch Ida sopran s Giesel Julia kisasszony ércz szinezetü alt hangjával, míg a philharmonikus társulattal megerősített városi zenekar is, tőle az ensemble tételekben és recitativokban kényes feladatát kifogástalanul oldot ta meg.

Meg akarjuk még emliteni hogy a helybeli szász kaszinó, valamint a daleglyet is egy-egy díszes bahórkosorral jelezte háláját, melyet derék karnagyának e nagy munbetanitásánál kifejtett faradságát jutalmazta.

A mint a hangverseny folyamában értesültünk, kiláttása vétetett, hogy a jövő hét elején az „Elias" ismételtetnek. Ezen ezamett csak helyeselhetjük. Alkalom nyujtatik így azoknak, kik az oratorium első előadására nem kapván már jegyeket és igy az teremből kiszorultak, e nagyszabásu művet is élvezni, részint azoknak, kik Mendelssohn remek művét már hallottak, behatóbban megismerni. (m.)

Irodalom.

A hosszu téli estekre legkellemesebb és legszórakoztatóbb olvasmányt nyujtják a „Képes Családi Lapok." E szépiroalmi folyóirat minden számа kiváló gonddal van összeállítva; a gyönyörködtető a hasznossal váltakozik benne, ugy hogy mindenki talál benne magának valót. A régi irói gárdán kívül az ujabbak jelesbjeit is látjuk büzdeni zászlaja alatt a közművelődés előmozditásán. Benicskyné Bajza Lenkének jelenleg folyó „A titok" czimü regénye kiválóan jellemzetes alakjaival s ügyes szövevényével országszerte mély érdeklődést keltett. — A „Képes Családi Lapok"-at főlöttöbb becsessé teszik ingyenes regénymellékletei, melyek összegyjtve és betkötve négy teljes regénytjez juttatják a nevezett lap előfizetőit; a mi már egymaga is oly előny, hogy a főlap ugyszólván ingyenbe marad. Résztünkről a legmelegebben ajánljuk a „Képes Családi Lapok"-at, mint oly közlönyt, mely a közönség igényeit minden tekintetben a legjobban kielégiti s e mellett a legjutányosabb is. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Kiadóhivatal: Budapest V., Nagy-Korona utcza 20. szám.

KÜLÖNFÉLEK.

— Miniszterek fogadtatása. A kereskedelmi és földmivelésügyi miniszterekrnek kiláttása helyezett lejövetele alkalmából alakult nagy bizottság t. hó 10-én tartott értekezlete szerint, a vármegye részéről a fogadtatás a pályaudvarban lesz, a varos részéről pedig itt benn a városban egy diszkapu felallitására is alkalmas helyen. A bevonulásoz a vármegyei községek 500 főből álló díszes és a nemzeti ruházatot feltüntető bandérium állit ki, Brassó varosa pedig 60 lovast. A hivatalos tisztelgések is megállapittatták és ezek szerint tisztelegni fognak a miniszterekné a főispán vezetése mellett a vármegye, melyhez az szszes más hatóságok és hivatalok is csatlakoznak, a kereskedés és iparkamara vezetése alatt az összes kereskedelmi és iparegyletek, a gazdasági egyletek, és a háromszéki vasutak igazgatósága. Mindazon egyletek, hatóságok v. egyesek, melyek netalán külön tisztelegni óhajtanak, ez iránt külön folyamodhatnak és ezekre nézve az első napestve a 6—7 óra közti idő tartatott fenn. A bankett, melyet 300 személy részére a varos ad, a Redouteban fog megtartatni mely, e czélra fel fog diszitettni. A bankett után, mely tudvalevőleg estvére lesz — fog a Czenk kivilágittatni, és csak hajnal felé szép napon rossz idő lenne, marad a kivilágitás másnap estére. A varos és vármegye közönsége rendszivül nagy érdeklődésével néz a miniszterek megérkezte elé és sajnálni lehet, hogy a közuti vaspályát nem lehet ugyanakkor — mint tervezve volt — bár részben megnyitni.

— A városi képviselő testület ma délután rendes közgyűlést tart. A tárgysorozaton 27 tárgy van. A gyűlés lefolyásáról közelebbi számunk fogunk referálhatni.

Iparkiállitásunk. A helybeli gyárosok és iparosok a kiállitásban lévő magas látogatás alkalmából rendezendő iparkiállitás iránt örvendetes módon érdeklődnek, ugy hogy bizonyossággal számithatnj arra, miszerint az ott feltárúló kép a brassói ipar sokféleségét fogja visszatükrözni. Ez alkalommal figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy ha ezt már nem tették volna, részvételüket az általuk igényelt tér megnevezése mellett haladék nélkül Jekelius Jenő kereskedelmi és iparkamnai titkar urnál jelentsék be.

Thea-estély. A helybeli magyar polgári kör által saját helyiségében folyó hó 15-én rendezendő thea-estélyen — mint örömmel értesülünk — nagys. Kocs Ferencz. kir. tanácsos, tanfelügyelő fog felolvasást tartani. Az estély teljes programmját lapunk legközelebki számában hozzuk.

— Meghivás. A „Brassói Magyar Dalárda"-nak folyó november hó 15-én, vasárnap délután fél 3 órakor a „Nr. 1" nagytermében tartandó rendkivili közgyűlésére az egyesület rendes, partoló és tiszteletbeli tagjait tiszteletettel meghivom. Tárgyak: 1. Jegyzőkönyv olvasása és hitelesítése. 2. A pénztáros számadásainak a megvizsgálásával az egyesiet anyagi ügyei illásának bejelentése és tudomásul vétele. 3. Jelentés a legutóbbi dalestélyen történt esetről; s az ennek folytán szükségessé vált intézkedések megtétele az egyesület ingóságainak elhelyezését illetőleg. 4. Inditványok. — Tekintettel a tárgyak fontosságára, kérem a tagokat, minél számosabban megjelenni. Józsa Mihály alelnök.

— Tánczvizsgát rendez folyó év november hó 14 én (szombaton) a „Czirnet Nr. 1." szálloda nagy termében a kereskedő ifjak és ev diákok tánczintanfolyamnak záradékul, a varosi zenekar közreműködése mellett Fiedler Ferencz előrnjének ismert és kitünő brassói tánczmester melyhez a meghivók tudattunkal már szétküldettek. A nyilvanos vizsga kezdete pont fél 9 órakor este lesz a kereskedő müsorral: A vizsga ünnepélyes megnyitása. Az alapálásokbol a test egyenes tartása. Az alapálásokbol képzett testgyakorlatok, mint az idomos testtartás főfényezői. Kargyakorló iskola, a kar alapmozgásai, (port des bras). A meghajlások és azok alkalmazási módja (Reverence). A betanult 12 körés társastánczok lejtése a tanitványok által. Végül Polonais, Menuett, Gavott Don Juanból, előadva 20 hölgynövendék által jelmezben. Fiedler ur ezen vizsga által alkalmakar nyujtatik a szülőknek, hogy egy minden tekintetben a legalaposabb francia tánczmester sikeres eredményéről meggyőződést szerezhessenek. Vizsga után tánczestély, melyro az urak kölön jelvényt válthatnak. Belépti dij 80 kr, karzat 50 kr.

— A 82. sz. cs. és kir. gyalogezred teljes zenekara vasárnap nagy és változatos müsorral a „Central Nr. 1" szálloda nagy termében hangversenyt rendez, a következő müsorral: 1. C. Kreutzer: Nyitány a granadai éji szálló" czimü operából. 2. F. Lehar jun.: „Eilentanz", hangverseny walzer (uj). 3. F. Liszt: „II. magyar Rhapsodia", (előszór adatik elő). 4. E. Waldteufel: „Amour et Printemps", walzer. 5. C. Siede: Egyvelg Offenbach „Orpheus" czimü operájából, (először adatik elő). 6. Fr. Klein: „Souvenir de Mehadia", román phantasia (először). 7. Fr. Sommer: „Wanderbilder" nagy potpourri. S. J. Bayer: Tanz der Blumenmädchen und Gyondolier". Rouge et noir czimü ballettből, (uj). 9. A. Sulivan: Divertissement „Micado"-ból (először). 10. E. Hamm: „Emlékezés Rich. Wagner"-re.

— Fáklyás zene Fogarason. A fogarasi polgárság, kifejezést adandó abbeli örömének, hogy a legutóbbi közgyűlésen Fogaras vármegye alispánjává Kapocsányi Mór volt orsz. képviselő s utóbb vármegyei tiszti ügyész lett megválasztva, f. hó 7-én Bauszner Györgö főispánt és Kapocsányi Mór alispánt fáklyás zenével tiszlette meg.

— A székely kivándorlás. Nagy érdekű és fölög szomszéd megyénkre fontos Baross Gábor kereskedelmi miniszternek utóbb az országgyűlés elé terjesztett jelentésének a székely kivándorlásra vonatkozó passzusa, mely okkép szól: A Székelyföldről lévő m. kir. belépő allomásokon 1890-ben utlevélket átment (Bodzán, Csik Gyimesen, Szorodubban és Tölgyesen sá) Romániába 21,802, visszajött ugyanezen évben 16,982 magyar alattvaló. Vagyis egy év alatt 4,402 egyénnel kevesebb jött vissza, mint az átmentek száma. — Ha ehhez még a brassómegyei ó-sánczi belépő allomást is vesszük, mely a csángó-magyarok közlekedési vonala, mely szorosan át mult évben 1014 kivándorlóval szemben 640 jött vissza, ugy azt látjuk, hogy 1890. évben 4476 egyén még bonn maradt Romániában, az ugyanazon évben rendes utlevélket kivándorlottak száma ennyivel haladta meg a visszajöttek számát, meggiegyelvén, hogy e számban nincs is benn a prédeáli határállomás forgalma, a mely pedig legfőbb bejárata, mindnagy vasutak közvétlenül, hová is azóta az utlevél nélkül átmenők, azaz az szökötkerői, kiknek száma köztudomás szerint szintén tekintélyes. A miniszter azt mondja jelentésében, hogy saját hatáskörében minden lehetőt megtesz, hogy e kiváló magyar népfaj anyagi helyzete javittassék s általában, hogy a székelység könnyebb megélhetése az országban biztosittassék.

Jubiláló dalárda A pécsi dalárda a napokban ülte meg a közönség élénk részvétével harminez évi fennállása jubileumát. Több társeglyet küldött régiszelőket, az orsz dalár-szövetség részéről pedig az elnök, Lung György főuraszi tanacsnok volt jelen. Szombaton estve volt az ünnepi hangverseny, molynel a varos szémejava volt jelen. A kitonai zenekar eljátszotta Mendelssohn nászindulóját, aztán dr. Váradi Antal szavalta el ez alkalomra irt prologját; a közönség zajosan megjutalmazta a kötöt Péter varos elnökét. Azután felváltva zongorajáték, ének, felolvasás következett s a jubiláris dalegylet elénekelte mindama versszakokat, melyekkel jutalmat nyert Takácsi Viktor felolvasása. Ezután Izabella k. a zongorajátékra, Ruh Valéria urnő szóko élénk tetszést aratták. A hangversenyt tánczvigalom követte. Vasárnap istentisztelet volt s a dalárd a Hoffer Károly misijét adta elő. Este 160 teritékü lakomával fejezte be a jubiláris ünnepélyt.

— Hol losz Andrássy szobra? Az Andrássy emlékbizottság vasárnap d. e. 11 órakor a miniszterelnöki palotában ülést tartott melyen Szapáry Gyula gróf miniszterelnök elnöklete alatt jelen voltak: Csaky gróf és Wekerle miniszterekon kivül Darányi Ignácz, Dessoffy Gusztáv gróf, Hauszman Alajos Hieronimi Károly, Kammermayer Károly, Podmaniczky Frigyes báró, Pulszky Ferenczné, Ráth Károly főpolgármester, Szapáry Géza gróf, Tarkovich József, Tisza Kálmán és Tisza Lajos gróf bizottsági tagok. A bizottság végegesen hatásköre alá helyezi irant, hogy alkittassék az emlészobor és megállapitotta a pályázati feltételeket. E szerint gróf Andrássy lovasszobra a városligeten, az Andrássy-ut végén fog felállittatni. A pályázati felhivást legközelebb ki fogjuk bocsátani.

— Konyér helyett — korbács. Pétervárról jelentik, hogy a simbirski kormányzó a parasztok közt a gabonakiosztás közben kötött lázongást kegyelen szigorral fojtotta el. A mozgalom három fő emberét halálra korbácsoltatta, Starodubban a vezetőt mindegyike ötszáz korbácsütést kapott.

— Ez már szerencsés. Mikoll millió frankos kvaternót csinált Gravina olaszországi faluban egy parasztember. Az olasz pénzügyminisztériumban igen meg vannak akadva, hogy miféli fődüzzék a kincstár évatban kiadásai.

— Jósika Lajos báró, a népszerű mágnás, Kolozsvárott e hó 7-én szombaton elhunyt. A ritka jellemű fiur temetése 9-én ment végbe nagy részvét mellett. Jelen voltak a varos és megye legelőkelőbbjei, a helyőrség számos előkelő tagja; testülettileg képviselve voltak a kir. tábla, a törvényszék, atletikai klub, katholikus tanintézetek, az egyetem és varosi hatóság. A gyászkocsi után, melyet diszruhás varosi rendőrök kisérnek, az erdélyi arisztokrácia szine java haladt, Az utczán ezrekre menő közönség hullámzott, részvétel kisérvén sirjába Erdély egyik legnépszerübb fiurát. (Torzsztke miatt csak jövő számunkban emlékezhetünk meg róla bővebben.)

— Mit szerzett a herezgprima? Néhai Simor herczegprimás hagyatéki ügyében az előleges leszámolást és az elkülönitési tárgyalást a mult héten tartottak meg Bajcson. A jövő héten teljesen befejezik az eljárást. Mint hiteles forrásból értesültünk, már eddig kitünt, hogy Simor az érsekségi törzsvagyont másfél millióval gyarapitotta.

— Egy uj kávé-pótszer. Minden orvos előtt a tiszta kávészemekből készitett kávé élvezetét, mert az ideges szervekre az ártalmas szenved, es már több izben tapasztalhatók voltak ártalmas következményei. Kathreiner Kneipp-malta-kávéja, ezen ujabb pótkávé, illetőleg pótszer csakugyan jótéteménynek mondható az emberi természetben, mert ennek leforrázata nem csak szinre és izre a kávé szemekből készitott kávéhoz hasonló, de mindkettő vegyitéke által ize sokkal jobb és a háztartásokban használtatik és minden takarékos, előtérletektől ment háziasszony szivesen ajánlja tovább a kávépótszert.

Budapesti értéktőzsde.

1891. nov. 10-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék	4% os. . . .	103·40
„ papirjáradék	5% os. . . .	100·00
„ vasuti kölcsön	. . . .	—·—
„ kel. vasuti áll. kölcs. I. kib.	. . . .	—·—
„ „ „ „ „ II. „	„	—·—
„ „ „ „ „ III. „	„	111·—
„ földtherm. kötvény	. . . .	—·—
„ „ „ záradékkal	. . . .	—·—
Temes.-bánáti. földtherm. kötvény	. . . .	—·—
Temes.-bánáti. földtherm. kötv. zarad.	. . . .	—·—
Erdélyi Földtherm. kötvény	. . . .	—·—
Horváth szalvon kötvény	. . . .	104·—
Magyar szőldőzsma váltó. kötvény	. . . .	—·—
„ „ „ „ „ „	„ kölcsönny	141·¾
Tisza szab. szegedi sorsjegy	. . . .	129·¾
Osztrák járadék papirban	. . . .	91·30
„ „ „ ezüstben	. . . .	91·20
„ „ „ aranyban	. . . .	108·¼
1860. osztrák. államsorsjegyek	. . . .	126·—
Osztr. magyar bank részvény	. . . .	10·11
Magyar hitelbank részvény	. . . .	316·—
Osztr. hitelintézeti részvény	. . . .	274·80
Ezüst	. . . .	—·—
Cs. és kir. arany	. . . .	5.58
20 frankos arany (Napoleond'or)	. . . .	9·36
Német birodalmi márka	. . . .	57·90
London	. . . .	117·85
20 márkás arany (Napoleond'r)	. . . .	11·50

Vasuti menetrend.

Vonatindulások *Budapest felé*: Vegyvestonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyvestonat 12 óra 20 perczkor délben; gyorsvonat 2 óra 19 perczkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 5 óra 45 pkor reggel; vegyes vonat 2 óra 58 pkor délután. *Sepsi-Szent-György felé*: vegyes vonat 8 óra 30 pkor reggel és 2. óra 58 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől*: Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 óra 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 9 óra 24 pkor reggel; vegyes vonat 6 óra 44 perczkor este. *Sepsi-Szent-Györgyről*: vegyes vonat 8 óra 8 pkor reggel és 6 óra 83 perczkor délután.

Felvilágositást szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek s válthatók és podgyasz feladható.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

„Hotel Central No. I."

Vasárnap, november 15-én este 8 órakor

NAGY HANGVERSENYT

ad a 82. sz. cs. és kir. Schönfeld báró czimét viselő helybeli gyalogezred zenekara, új és változatos műsorral.

OLCSÓ HUS.

Alólírt tisztelettel kivánom a t. közönség tudomására hozni, miszerint husszékemben Brassóban, **Hirscher-utcza Koródi-féle házban** (a szinházzal szemben) lévő husszékemben a mai naptól kezdve, a következő **leszállitott árban** fogom a hust — **naponkint friss vágásban** — kimérni u. m.:

Marhahus	ára	1 klgr.	44 kr.
Sertéshus	„	„	44 „
Berbécshus	„	„	24 „

A t. közönség tömeges pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Szikszay János,
mészáros.

1—3

Eladó telek.

A brassói ref. egyház eladóvá teszi a Vasut-utcza torkolatánál fekvő temetőjének a torony körül lévő elkülönített *kerti területét*. Venni szándékozók ajánlatukat f. évi **november hó 29-ig** benyujthatják a reform papi hivatalhoz.

A ref. egyháztanács.

185 (2—2)

Nincs többé köhögés!

A Tietze Oszkár-féle

hagyma-bonbons

régi bevált háziszer, meglepő gyorsan hat kihűlés, rekedtség, elhyálkásodásnál. Ezen bonbonoknak egyedül sajátszerű alkatrészei tesznek bizonyossá a sikert, ezért ügyeljünk a **Tietze Oscar** névre és a **„hagyma-védjegyre"**, mert értékelen és ártalmas utánzatok is léteznek.

Zacskókban ára 20 és 40 krért. **Főraktár: Krizsan F. gyógyszerésznél Kremsier.**

Raktárak helyben a következő gyógyszertárakban: Kellemen F., Hornung Gyula, Roth V., Klein V., Jekelius N., Kugler Ede, Obert H., Schuster Károly, valamint Zinz Henrik kereskedő üzletében.

Továbbá Erdélyben a legtöbb gyógyszertárakban, droguista üzletekben stb.

(169) 3—20

A czég fennáll 1876. óta.

Első osztrák-magyar

Gummi-Watton-különlegességek

és végtagok gyára,

KLINGER GYÖRGY

BÉCS, Ottakring, Hauptstrasse 66. sz. a.

Ajánlja magát gyengék és görbe nők vésztek testalkatának kitöltésére szolgáló gummi wattonok szállitására. **Végtagok**, mint műtornok, fülek stb. Különlegességek férfiak és hölgyek számára tucztonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. Az egészségnek árfalmatlan és tiszta ártól kezeskedem egy nemkülönben minden szakmába vágó **hazai és betegápolási czikkekről**, a nélkül, hogy vevőimet tévutra vezetném vagy rászódnám, mint sok más czég, hogy **pártisi gyár.** Titoktartásért **kezesség vállaltatik.** (76) 4—

Kőbányai sör.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint november 1-től fogva **sörkészamban és étermenben** (KERTSLIFFE vivám) saját számlámra a *kőbányai első magyar-részvénytársaság sörgyárából* tiszta és kitűnő kőbányai sört mérek. — Jó sör, ízletes étel, pompás és gyors kiszolgalás, jól ventilált terem és olcsó árak ajánlak rendelkezésre.

Tömeges pártfogásért ezd,

kitűnő tisztelettel

Forkert Gusztáv,
vendéglős.

177 (3—3)

‚Finanzieller Rathgeber'

pénz- és biztositási ügyi közlöny, szerkesztőség és kiadóhivatal Bécs I. Helfersterstrasse 11. Megjelenik minden hó 1., 10. és 20 napján.

Előfizetési ár évenként 1 frt.

Ki tőkéjét megtartani és nagyobbitani óhajtja, ki solid értékpapirokat szerezni akar, ki tőzsékedés által vagyonát nagyobbitani szeretné, annak oly közönyre van szüksége, mely hivott, függetlenül és minden tekintetben tárgyilagosan nyujt tanácsot és ilyen a „Finanzieller Rathgeber," melynek kizárólagos czélja előfizetőinek érdekeit megóvni.

Előfizetők részére sorjegyek és sorsalmadó értékpapirok nyilvántartási irodája díjmentesen szolgál.

Mutatványpéldányok ingyen és portómentesen. (138) 3—3

Borkivonat.

Kitűnő egészséges bor azonnali előállításához, mely az eredeti természetes bortól nem különböztethető meg, ajánlok egy **elismert** különlegességet.

Két kiló ára (100 liter borhoz elégséges) 5 frt 50 kr. A recept díjmentesen hozzácsomagoltatik. Legjobb eredményért és egészséges gyártmányért jótállok.

Spiritus-megkimélés

érhető el az do felülmulhatlan **pálinka erősitő-essenzemmel**; ezen essenz az italoknak egy kellemes hüsitő izet ad és csakis nálam kapható.

1 kilo ára 3 frt 50 kr (600—1000 liter hez) beleértve a használati utasitást.

☞ Ezen különlegességken kivül ajánlok **rum, cognac, finom liqueur** stb. **kivonatokat** felülmulhatlan kitünő minőségben. Használati utasitás díjmentesen csomagolnak hozzá. (113) 2—20

Árjegyzékek portómentesen.

Carl Philipp Pollak

kivonat különlegességek gyára, Prágában. 4

Szolid képviselők keresztetnek.

Dr. Flechtenmacher Károly

orvos és női specizialista,

(180)2—9

lakik 1891. deczembertől kezdve:

Belváros, piacz, gyümölcs-sor sarkán,

I emeleten, EREMIAS üzletén felül.

Bejárat Hirscher-utcza 2. szám alatt.

Rendel vasár- és ünnepnap kivételével ½ 12 — ½ 1 óráig.

A „Brassói első takarék- és önségélyző szövetkezet„ **forgalmi kimutatása 1891. évi oktober haváról.**

Bevétel.		Kiadás.	
Pénztári készlet szept. hó végével	1960 01	Üzleti kiadások	32 21
Betárási díjak	15·40	Visszafizetett kölcsönök	45222·95
Kiadott kölcsönök	47256·93	Heti betétek	707·53
Kölcsönök után befolyt kamatok	1308·82	„ „ után fizetett kamatok	19·03
Takarék betétek	4038·86	Takarék betétek	3592·60
2% levonás rendes felmondás nélkül kifizetett betétek után	22·73	„ „ után fizetett kamatok	19·57
Felszólitási díjak	16·85	Házbér	132·50
Nyomtatványok és bélyegekért	11.43	Fizetések	29.—
Hetibetétek	759·—	Folyó számlán	9800.—
Folyó számlán	6300·—	Pénztárkészlet szept. hó végével	2·134.34
	61689·73		61689 73

Brassó, 1891. szeptember hó 30-án.

Piblinger Ede, pénztáros. **Nagy István,** igazgató. **Moringer Károly,** könyvelő.

Egészség! Élvezet! Takarítás!

Kathreiner

Kneipp maláta-kávéja

ha felerészben szemes kávéval vegyitettik, a pótkávét absolute nem lehet felismerni és vegyiték nélkül véve, **felette jóizű, felulmulhatlan tap- és gyógyital** vérszegények, sápkórosok, gyomor és idegbetegek, nők, gyermekek stb részére.

Egy ½ kl. csomag ára 25 kr Eladási helyek: idősb. J. B. Misselbacherné Szeg. „ 200 gr. „ „ 10 kr ben, Kolozsvár és Segesvárt.
„ 100 „ „ „ 5 kr (186) 1—12

„Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank Részvénytársaság."

IRODA HELYISÉG: Kolozsvárt, Bel-szén-utcza 3 sz.

IRODAI ÓRÁK: Naponkint délelőtt 9—½1 óráig.

A 400,000 forint alaptőkével alakult

„Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank Részvénytársaság"

üzleti működését most megnevezett törvényesen bejegyzett czége alatt

folyó évi október hó elsejével

megkezdvén, alapszabályszerű működését következő üzletágakra terjeszti ki:

Üzletkör:

1. Jelzálogi fedezet mellet földbirtokra, vagy házakra kölcsönöket engedélyez hosszabb vagy rövidebb idejü visszafizetésre.

2. Már fennálló jelzálogi követeléseket, magához vált.

3. Kölcsönt ad törvényhatóságoknak, városoknak, községeknek és más jogi személyeknek, a mennyiben azok kölcsönök felvételére a törvény vagy szabályszerűen megszerzett engedély által jogositva vannak, nemcsak jelzálogi biztosirék mellett, de a nélkül is, ha a kamatok és a tőkevisszafizetés a községi vagy törvényhatósági pótadók és egyéb jövedelmek és fedezetek által biztosittatnak.

Az 1—3 pont alatt emlitett kölcsönöket készpénzben utalványozza, vagy azok összege erejéig zálogleveleket, illetve kamatozó kötvényeket bocsát ki.

4 Földbirtokra jelzálogi biztositék mellett, vagy egyéb fedezet alapján nyilt hitelt engedélyez.

5 Saját zálogleveleit és kamatozó kötvényeit leszámitolja és azokra előleget ad.

6 Tőzsdén hivaralosan jegyzett zálogleveleket, állompapirokat és az állami biztositást élvező vállalatok elsőbbségi kötvényeit vásárolja és azokra kölcsönt ad; ilynemű kisorsolt, illetve lejárt értékpapirokat és azok zelvényeit leszámitolja.

7. Váltókat leszámitol. 8 Pénzbetéseket gyümölcsöztetés végett elfogad. 9. Folyó számlára készpénz betéket elfogad. 10. Letéteket átvesz bizonyos illeték, vagy a nélkül.

Kolozsvárt, 1891. szeptember hó 28-án.

Az erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank részvénytársaság igazgatósága.

Az intézeti igazgatóság tagjai:

1. Gróf BETHLEN GÁBOR, elnök. 2. Báró BÁNFFY DEZSŐ, alelnök. 3. PETERFFY ZSIGMOND, alelnök. 4. Gróf WASS BÉLA, nagybirtokos. 5. HORVÁTH GYULA, hirlapszerkesztő. 6. Dr. KISS MÓR, egyetemi tanár. 7. DEÁKY ALBERT, ügyvéd. 8. MERZA LAJOS, mérnök. 9. DALMAI GÉZA, bankigazgató. 10. Dr. WEISS MIKSA, ügyvéd.

Az intézeti felügyelő bizottság tagjai:

1. Gróf KORNISS VIKTOR, elnök. 2. SZÁSZ DOMOKOS, ev. ref. püspök. 3. Gróf BETHLEN BÁLINT, nagybirtokos. 4. SOM. BORY LAJOS, országgyűlési képviselő. 5. POLITZER ZSIGMOND, budapesti bankár. (126) 9—20

Brassó nyomatott a kiadó-tulajdos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság ünyvnyomdajában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.